

Marian JEŻOWSKI (Lublin)

NORWID CHRZEŚCIJAŃSKI I WIELOKULTUROWY

Jego Świątobliwość Jan Paweł II stwierdził już dawno, że Norwid jest jednym z najwybitniejszych poetów katolickich świata. Myśl ta stanowi najlepsze świadectwo aktualności Norwida we współczesnym świecie. Wobec potrzeby nowej ewangelizacji Europy twórczość tego poety jest szczególnie aktualna. Jej charakter refleksyjny, głęboka wiara, związki z Ewangelią, której światło opromienia myśli i poglądy przekazywane czytelnikowi, sprawiają, że może ona stanowić wielką pomoc w upowszechnianiu ideałów chrześcijańskich w Europie i w świecie.

Dyskusje nad nową ewangelizacją uświadamiają, jak trudne to zadanie. Dyskutanci, osoby światłe, wnikliwie rozpatrując związane z tym problemy, zgadzają się, że ewangelizacji nie można prowadzić drogą jakiegokolwiek przymusu. Szukają odpowiedzi na pytanie, jak to robić. Zastanawiają się nad sposobami zainteresowania Ewangelią wielu młodych ludzi na Zachodzie i w Polsce, zagubionych wśród różnych spraw i wpływów, którzy nie widzą żadnej potrzeby zajmowania się Pismem św., twierdząc, że jest nudne i smutne, oni zaś szukają radości, pragną używać życia bez skrępowania nakazami i zakazami.

Innym poważnym zagadnieniem poruszonym w tych dyskusjach jest rozbrat intelektualistów z chrześcijaństwem, zwłaszcza na Zachodzie, gdzie liberalizm oraz indyferentyzm religijny ogarnia szerokie kręgi społeczne.

Wydaje się, że piękno i mądrość poezji Norwida – a wiele w niej utworów genialnych – może przybliżyć ideały chrześcijańskie niejednemu zagubionemu człowiekowi. Niejednego też intelektualistę lektura dobrych przekładów tej twórczości może skłonić do gruntownego przemyślenia i zmiany dotychczasowej postawy wobec chrześcijaństwa.

A rozległość tematyki utworów Norwida – tak co do okresów historycznych, jak co do obszarów geograficznych – zwiększa możliwość zainteresowania się nimi wśród czytelników zagranicznych, np. *Żydowie polscy. 1861, Do obywatela Johna Brown, John Brown, Pompeja, Quidam*.

Jak widać z tych nielicznych przykładów, twórczość Norwida jest dziś aktualna. Podstawę rozumowania wiodącego do takiego wniosku stanowi wspomniane tu na samym początku stwierdzenie Papieża.

Ono też patronuje mojej skromnej pracy, którą rozpocząłem jesienią 1989 r. Jest to słownik rymów Norwida, przeznaczony jako pomoc do badań naukowych nad jego poezją. Ale służyć może nie tylko uczonym, słownik ten przydać się może także każdemu wielbicielowi geniuszu Norwida. Będąc rejestrem wszystkich rymów i wyrazów rymowych, może on spełnić rolę swego rodzaju skorowidza do całej rymowanej twórczości poety, stanowić swoistą „konkordancję” do Norwida.